

Luštěňiny

25

ples
red meat
den podle septimána
novinky z dálného východu

úvodník

Hned úvodem tohoto úvodníku bych se chtěl omluvit za jeden nedostatek. Pokud totiž najdete v tomto úvodníku nebo případně v Pilsnerově článku o jednom dni septimána nějaké gramatické nebo stylistické chyby, prosím přehlédněte je. Tyto dva články totiž neprošli korekturou, tudíž rukama prof. Šabakové. Stalo se tak z toho důvodu, že toto číslo Luštěnin bylo dáno do kupy v tak zběsilém tempu (redaktoři vám to potvrdí - pozn. šéfredaktora), že k něčemu takovému zkrátka muselo dojít. Tolik tedy na úvod a teď už k obsahu dnešních Luštěnin. Hned vedle tohoto úvodníku můžete číst další část již pravidelné rubriky hodina s... Tentokrát tedy s prof. Míkou, novým češtinářem v tercii. Na nových profesorech si naši redaktoři vždy rádi smlsnou, v tomto případě se toho zhostil Jáša Hanzal. Tercie a kvarta byly poznávat krásy našeho západního souseda a jak se můžete dočíst na straně 4 a 5, všichni měli novou maminku.

Letošní maturitní ples se náramně vyvedl. Pro ty, kteří tam z jakýchkoliv důvodů nebyli, je tu článek na straně 6. Divadelní představení z pohledu stále vykloněného diváka, neboli Jaromír Hanzal o 27. březnu. Na dalších třech stránkách je tu senzace v podobě megačlánku od prof. Váni (!). Pokud mě má paměť neklame tak tento člen profesorského sboru ještě nikdy do Luštěnin nepřispěl. Jak nacvičoval divadlo? Strany 12 a 13 patří také stálé rubrice zpráv z Hong Kongu. O tom, jak to vypadá ve Vietnamu už Vladimír Murphy Lukeš. Jak vypadá Pilsnerův den, tedy den z pohledu septimána. Nakonec už jen Tradičně humor a Redmeat. Tyto Luštěniny jsou tedy opět šestnáctistránkové. Je tomu tak také proto, že jsem dostal opět článek od někoho z profesorů. Nezbyvá se jen těšit a doufat, že další půjdou ve šlépějích prof. Váni, a že se mi články jen pohnou.

Š.É.F.

obsah

hodina s prof. Míkou	3
nášťeva BRD	4-5
maturitní ples	6
divadlo pohledem studenta	7
divadlo pohledem profesora	8-11
koutek externího redaktora	12-13
septimánův den	14
humor	15
red meat	16

hodina s prof. mý(í)kou

Drazí a milí čtenáři. Jistě si vzpomínáte na hodinu literatury se sl. Prof. Krupkovou v podání Hanky Huškové. I v mém případě se jedná o češtinu, dokonce hodinu literatury, ale s výše zmíněným profesorem Míkou. Zřejmě si myslíte, že jsem chtěl porovnávat literatury. Důvod, proč jde zase o stejnou hodinu, je prozaičtější, ale uvádět ho pro vlastní bezpečnost nebudu.

Všední pondělní ráno, řekněme 22.4.2002. První hodina – čeština. Kantor přichází do třídy se svým typicky flegmatickým výrazem, oděn celý v zeleném. Vousy čerstvě zastříženy, vlas učešán. Po odbytí všedních povinností (hláška z minulého týdne: Jé, ona je první hodina???) To jsem měl asi přinést třídnici, že???) nás upozorňuje na dnešní lahůdku v podobě recitace. Les

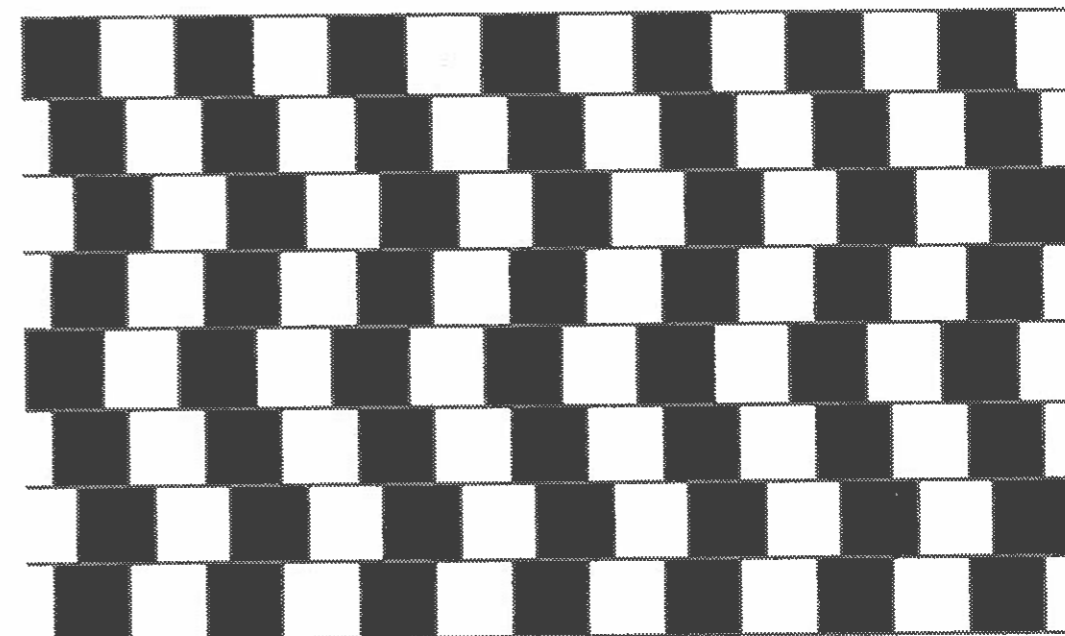
rukou, jako na povel se vztyčující, mu ale dává najevo, že ne všichni jsou schopni určený text předříkat. "No dobrá, příště" pro tentokrát odpouští, "má někdo z vás připravený referátek?" Dotyčná, které se to týkalo, se vztyčila, což bylo pro ostatní znamením, že mohou zaujmout polohu ležícího střelce a předstírat pozornost. Někteří se o to ani nepokoušejí. Mě osobně z letargie vytrhla pouze věta, ve které se mluví o trudném osudu autorky, která musela denně vstávat ve čtyři hodiny ráno. To byl pro mě první šok. Rozhodně ne poslední. Referát ukončen, ohodnocen a profesor přistupuje k výběru prvního recitátora. Zdá se, že byl již předem rozhodnut, protože téměř bez rozmyslu kouká na mě, a trýznivým pohledem mě zve před tabuli. Má báseň končila větou:

"ach, to se mi poštěstilo," což pedagog shrnul v následující větě: "No, v básni se vám sice poštěstilo, nicméně v mém notesu to zřejmě tak slavné nebude." V duchu ho proklínám a rychle mizím z jeho dosahu. Recitátoři se střídají poměrně rychle. Za zmínku stojí zejména výkony studentů Jelínka a Kopala, a to ne snad ani kvůli jejich hodnotnosti. Při jejich přednesu pedagog téměř není schopen udusit smích v dlaních, což oba výše zmíněné přivedlo do značných rozpaků. Jelen nejprve vše přešel s úsměvem, poté se však také neudržel. Kolega Kopal raději takticky opustil bojiště. Zdecimovaný češtinář si vyžaduje asi třímínutový time-out a poměrně dlouhou mu trvá, než je schopen vyslechnout dalšího umělce. Tentokrát již

s kamennou tváří. Po krátkém a poměrně mírném ohodnocení ještě štěkne, že "příště bude hůř". Vyžádá si klid, zřejmě aby dodal váhu svým slovům: "Teď vám rozdám...aha nerozdám...skočte mi někdo do sborovny pro můj červený baťoh." Baťoh je ale zřejmě přinesen naprosto zbytečně, protože při pohledu na hodiny dí něco o ztraceném času, a proto tedy až příště. Ve zbylém času se rozněžní nad našimi úvahami, psanými minulou hodinu. Jakými asociacemi se dostane až k jedenáctému září. Naštěstí je poměrně brzy vypuzen zvoněním. Další dílčí úspěch. Konec války, tedy alespoň dočasný mír, je bohužel stále v nedohlednu.

© by Jaromír Hanzal

šilháte...?

deutschland über alles

Musím se přiznat, že z tohoto článku mám docela strach. Ne tak ani z jeho psaní, jako z faktu, že si nemohu být jist, že všechno, co napíši, se k vám dostane. Proč? Korektury Lušťovek se téměř tradičně a téměř jistě opět zhostí prof. Šabaková, která na naší návštěvě v BRD (Bundesrepublik Deutschland – pozn. red.) byla coby pedagogický dozor. Tak uvidíme.

Ona sama se však pedagogickým dozorem nenazývala a hned na srazu v hlavní budově ČD v Liberci (čti nádraží) nám oznámila, že se po zbytek akce vsituje do role maminky, což skýtalo netušené výhody jako např. možnost aplikace tělesných trestů na hříšníky.

Měl bych však vysvětlit, proč že jsme se to vydali poznávat okolní luhy a háje??? Jistě si vzpomínáte, jak jsem se ve svém zpravení o BIPu poměrně rozsáhle věnoval návštěvě z partnerského ústavu v Seiffhensdorfu a projektu s ní spojeném. A vzhledem k tomu, že i v Německu je pojem Den otevřených dveří stále živ, byli jsme na začátek letošního března pozváni k opětné realizaci Karla IV. Jak jste jistě poznali, neodmítli jsme.

Zpočátku se zdálo, že

se nevyskytne žádný problém. Vše se zvrtilo v momentě, kdy jsme (my – muži) zjistili, že si budeme muset ušít dobové kostýmy. Kdo mě zná alespoň povrchně, ví nebo si dovede představit, že jehla nepatří mezi mé přátele. Z toho vyplývalo, že jsem si kostým zajistil jinak, méně pracně. Výpůjčkou. Hůře na tom byl kolega J.J. O jeho řešení situace bych raději pomlčel. Ale kostým měl.

1.3. 2002 – konečně nastal kýžený den D a my jsme se vybaveni baťohy (popř. kufry obřích rozměrů - viz já) a pasy sešli na výše zmíněném nádraží. Všichni jsme se do Němce těšili, snad kromě lehce frustrované Katky, kterážto německy neumí ani slovo. Ale Guten Tag se naučila poměrně rychle, a tudíž jsme mohli vyrazit na vlak. Po ultrarychlé jízdě naším ČD Šikansenem jsme se po slabé hodině jízdy octli v Žitavě, kde nás přivítalo sluníčko, ospalý celník a naši němečtí hostitelé. Ti nás v autech dovezli až na místo činu, do místního gymnázia. První, co jsme měli možnost obdivovat (a bylo toho za ty tři dny opravdu hodně), byla zcela nová hala, která pojala čtyři tělocvičny s vybavením, nad kterým by prof. Váňa s prominutím slintal (ostatně, u většiny dalších

odborných učeben by se příslušní profesori zřejmě zachovali podobně), fitness a spoustu šaten. Když jsme se dostatečně nabažili, byli jsme konečně "oficiálně" přivítáni, odložili jsme si věci a hajdy na první Stunde. Onou Stunde byla hodina jazyka českého, speciálně připravená pro dnešní den. Měli jsme působit v rolích profesorů. Slůvko "měli" je zde zcela na místě, a to proto, že jsme zcela zklamali. (Naopak, po škole v S. se hned rozneslo, jak šikovni ti malí Liberečáci jsou. – pozn. korektorky) Pochopil jsem, jak nevděčné je toto řemeslo, ale zas na druhou stranu se ve mně probudila velká hrdá česká duše, když jsem na Němky vychrlil tu říkanku o tři sta třiatřiceti stříbrných stříkačkách a ony na mě koukaly jak já na datum uzávěrky (tzn. nevěřicně, šokovaně). Naše role se však záhy obrátily, a to ve chvíli, kdy jedna z dívčích kontrovala něčím naprosto nesrozumitelným a pro mě nepochopitelným. V tu chvíli mě od další potupy spasilo zvonění. A tak jsem povolání profesora během několika minut změnil na středověkého překladatele... Holinky až nad kolena, elastáky, kožené rukavice, prostě nádhera. Nach zwei Stunden tvrdé práce, jsme

byli maminkou odvedeni na oběd. Zde bych se rád pozastavil. Z počátku jsem k místní jídelně pojal nedůvěru. Byl jsem veden k oprýskané, špinavé budově. Mé mínění se však záhy změnilo. Zjistil jsem, že se o školní jídelnu v pravém slova smyslu nejedná (byla umístěna v klubovně pro mládež). Od té naší se liší v následujících bodech: a) studenti si vaří sami b) jídlo bylo chutné c) "kuchařů" jsem si byl jist, že mě nechtějí způsobit střední obtíž.

Školní internát, který se nachází cca sto metrů od školy, mě příjemně překvapil. Spolu s J.J. a J.Hu (čili ve třech) jsem sdílel sedmilůžkový (!!!) pokoj. Sympatické, že? Odpoledne jsme věnovali regeneraci a poznávání vnitřních i venkovních prostor budovy internátu, od 18 pak bowlingu, na který jsme byli opět dovezeni autem. Zde se v nevidané formě představila maminka a my, kteří jsme tu záludnou kouli s třemi dírami drželi v ruce poprvé, jsme mohli jen tiše závidět. Zlatým hřebem dne se však měla stát návštěva soukromé oslavy v klubu. Odchod nám byl naordinován na půl desátou s tím, že zábava se zřejmě rozproudí až po desáté večer.

>>>

Maminka nás ponechala osudu a Němcům a zmizela neznámo kam s Frau Strauss. DJ snad ze soucitu nad námi ubožci začal pouštět hudbu, ale trvalo téměř tři čtvrtě hodiny, než se začalo něco dít. Mým nejsilnějším zážitkem však bylo pozorovat J.J., kterému se v tom hluku (kdo někdy byl na diskotéce, tak ví), povedlo usnout.

Jak zmizela, tak se zase objevila naše maminka. Na jednu skladbu si s námi zatančila (předváděla vskutku nevidané kreace) a už nás hnala do postelí. Na rozdíl od ostatních jsme si v našem nadměrném pokoji mohli vybrat, do které postele složíme svá těla. Praktické. J.Hu byl kvůli zanechávání pachových stop násilně odsunut na druhou stranu pokoje, a tak se mi spalo celkem dobře. Vzbudil mne až nepublikovatelný výkřik J.J. Frau Strauss nám přivezla bohatou snídani, a přestože jsme všichni byli nadmíru nasyceni, divila se, že jsme toho nesnědli zdaleka tolik, kolik by si představovala.

Dopoledne bylo vyhrazeno týrání tělesných schránek ve školní posilovně. Před školní halu, kde jsme asi

10 min.

postávali, pro nás přišel jakýsi asi 150 letý nesrozumitelně mluvící Sasík a něco na nás vychrlil. Vše zachránila až příchozí a místnímu dialektu rozumící maminka. Chvilí na to pak už dorazil jakýsi nabušenec, který nás odvedl do "Krafraumu". Zde se neodehrálo nic, co by stálo za zmínku, a některé slečny, neholdující sebetýráním, šly raději sledovat mravenčí hemžení v hale (odehrával se zde badmintonový turnaj – vzhledem k naplněnosti jsem usoudil, že badminton je zřejmě národním sportem) Dvě hodinky v posilovně uběhly jak voda a byl pomalu čas se naobědovat. Hodnotnou stravou nám dnes byla prefabrikovaná, nicméně poměrně požitelná

pizza. Zatímco se ostatní odebrali zaujmout bojové pozice do postelí, já naklusal za maminkou pilovat text, který jsem měl za necelé dvě hodiny říkat na ostro. Proběhly poslední

úpravy, zjistil jsem že se v textu téměř neorientuji, a tudíž jsem měl co dohánět. Zkrátka a dobře, zatímco ostatní členové naší výpravy buď nemluvili vůbec, anebo hovořili svou mateřštinou, já jsem vše musel přítomným divákům překládat. Sehr schön.

Tímto jsem se tedy přesunul již na místo M do hodiny H atd., čímž jsem trochu předběhl. Ještě před divadlem umělci zhlédli výzdobu školy, někteří pak velmi poutavý tanec místních slečen a nástěnku, při pohledu na ni jsem se nadmul pýchou. Byli na ní totiž naši modrobílí hoši, chloubka české kopané. Teď se ale vraťme o patro výš a pár učeben dál. Výše zmiňované představení proběhlo celkem bez problému, text jsem příliš "nezvorat" (No, i když – pozn. aut.) a ostatní se taktéž činili, německé herecké kolegy

nevýjimaje. Taktéž nelze nezmínit úctyhodný výkon maminky za magnetofonem. Přetáčela a pomáhala "minesängerům" opravdu výtečně. Za předvedený výkon jsme byli pozváni na koláč do místní kavárny. Zde nám lehce dezorientovaná Frau Strauss oznámila, že bychom měli ve 14 hodin být na ubytovně (bylo půl čtvrté). Až rozsáhlým myšlenkovým pochodem jsme rozluštili tuto záhadu. Ne ve čtrnáct, ale ve čtyři, tudíž v šestnáct hodin. Vše tedy proběhlo podle plánu a my byli nuceni uklidit a vyklidit. Zejména první jmenované se ukázalo být téměř nekonečným. Vyklizení již šlo rychle, a tudíž našim hostitelům zbývalo jen nás odvézt na nádraží ve Varnsdorfu. Okamžitě jsme poznali, že jsme zase doma, a to nejen proto, že za WC na nádraží se platilo. Citlivě umístěná továrna kousek od obytných domů hovoří za vše. Maminka nám ještě přidělila bonbóny, obdržené "na rozloučenou". Pak už přijel ČD Šikansen a my vyrazili domů.

Co napsat závěrem? Šest slov. Návštěva v Německu měla svůj smysl. Stačí?

© by Jaromír Hanzal

ples

Kdo byl, zažil, kdo nebyl, o hodně přišel. Řeč není o ničem jiném než o letošním borůvkovém maturitním plesu. A byl opravdu borůvkový jak se patří. Už samotná vstupenka ve mně vzbuzovala chuť na ty modré šťavnaté plody a koloseum, kde se to celé letos konalo, bylo vyzdobeno vskutku ve velkém borůvkovém stylu. Borůvkovými dekoracemi po zdech počínaje, borůvkovými zavařovačkami s čísly jednotlivých stolů pokračuje a (vynikajícími) borůvkovými koláčky podávanými v během večera konče. Proč vlastně borůvkový ples? Heslo znělo: "Nejsme tady na borůvkách!" Tato fráze se stala v oktávě tolik oblíbenou, jak bylo zúčastněným vysvětleno, po jednom z festivalů Fjodorův sen. V jaké souvislosti byla použita, nechme stranou,

ale zcela jistě nešlo o sběr lesních plodů.

Tedy 16. února okolo sedmé večer jsem dorazil do kolosea i já a hned u vchodu mě léká Pilsner aneb Vuba Kosič, který jakožto ochranka oděná do černého obleku a prapodivných brýlí otiskne mi do vstupenky jakési prasátko. Vcházím do hlavního sálu a hledám trochu dezorientovaně číslo stolu shodující se s tím na mém lístku. Konečně. Usedám, rozhlížím se, zdravím se na dálku s některými studenty i absolventy a čekám, co bude dál. Na stole leží podivný papírek zaplněn termíny jako valčík, polka nebo fox-

trot. Asi se mě to netýká. Kdo je ten sympatický, mladý, blondatý, dlouhovlasý muž s brýlemi na pódiu? Připadá mi, jako bych ho už někde viděl...

Orchestr hraje, lidé se baví, tančí či popíjí nějakého lahodného moku. Čas letí a už je tu chvíle pro šerpování letošních maturantů. Ochranka střeží prostor uprostřed parketu a tradiční ceremoniál může proběhnout. Následuje focení a tanec s profesorkami a profesory, jak už to na maturitních plesech bývá.

Nadále panuje dobrá zábava a půlnoc se kvapem blíží. Program večera, který má každý na své vstupence,

napovídá, že se ještě něco bude dít. Každý je určitě zvědavý, co se skrývá pod pojmem půlnoční překvapení. A je to tu. Celý sál najednou ožije tradiční irskou melodií a na parket vstupují maturanti a předvádějí jeden z irských tanců. Publikum nadšeně tleská do rytmu. Zhruba pětiminutové představení střídá zasloužený mohutný potlesk. Překvapení, jak má být.

Hodin přibývá a letošní maturitní ples se chýlí ke konci. Ti otrlejší se baví dál, ale většina hostů se již odebrá do svých domovů. Pro některé pokračuje ples ještě dlouho do noci, ale to už opravdu jen pro ty odvažnější. Nezbyvá než pogratulovat letošní oktávě k vydařenému borůvkovému večeru a těšit se, co vymyslí příští oktáváni.

Š.É.F.

divadlo pohledem neustále vykloněného diváka

Abych se přiznal, nevím jak začít. Je vystřeleno. Všichni jste to viděli, všichni jste tam byli. A já Vám mám nějak nezaujatě a zajímavě vyložit, co že se v DFXS dělo. Těžký úkol.

17:58: Přicházím před divadlo na nátlak profesora "středověké příšery latiny" a šéfredaktora a dostávám do ruky ještě teplé výtisky Luštěnin. Vracet je mám v peněžích.

18:05: Přichází moje spoluobčej Jana. Neúspěšně se pokoušíme dostat do budovy divadla a jsme vpuštěni až za asistence prostředního článku organizačního trojlístku ŠiQuPě. Svlékám se z kabátu a čekám na vpuštění davů.

18:15: Potkávám sboristy po hodině tvrdého tréninku. Vypadají dosti zdecimovaně. Prof. Bubeníčková k nim pronáší závěrečnou motivační řeč a nechává je koncentrovat.

18:30: Davy vpuštěny.
18:35: Jsem vykázán Ši dále od vchodu divadla, a to dosti nekompromisním

způsobem. Zaujímám pozici v šatně. Jde to celkem na odbyt.

18:55: Opouštím své místo, a ačkoli je dole v sále celkem rušno, mizím na pravý přístavek druhého balkónu. Usedám a podřimuju únavou.

19:02: Na pódium přichází náš milý pan zřizovatel (už ani nevím, kde jsem to četl nebo slyšel, ale někdo přede mnou již pana Mgr. Stanislava Cvrčka takto pojmenoval. Dotyčnému se tímto omlouvám.) a přivítal nás v divadle. Vyhlašuje vítěze soutěže o školní hymnu a zve na pódium všechny autory návrhů. Po této nutnosti přepouští své místo sboru prof. Bubeníčkové.

19:10: Sbor zahajuje oslavou píseň na náš ústav ve výšce pro mě těžko představitelné a vyzpívatelné. Poprvé (a zdaleka ne naposled) zjišťuji nepraktičnost mého místa. Jak již název tohoto článku napovídá, bez oné činnosti (vyklonění) jsem neviděl cca polovinu jeviště.

19:15: Sbor střídá Ši a postupně si na pódium zve všechny premianty. Zklamala mě premiantka tercie. Od minulého trimestru se ani o trochu nevylepšila. Přesto dostala od nejmenovaného profesora v zeleném saku květinu. Nezbyvá než se pousmát. Asi 19:30: Tak hezký den jsem ještě nepoznal...STOPA zahazuje. Přicházejí studentiči, naprosto věrohodně vypadající (ačkoli, Holous byl zřejmě vlasatější) a vítají se. Dále nemá cenu popisovat, paměť máte jistě dobrou a zdržovat Vás dlouhosáhlým popisem takéž postrádá smysl.

20:25: Po vyčerpávajícím, maratónském potlesku se přesunují na chodbu, kde Ji mám obdržet. U sebe JE má dnes slavnostně naladěná Ku a dlouho otálí s ortelem. Nakonec podléhá nátlaku a vydává JE. My jí na oplátku předáváme upomínkové předměty (znáte z TV), jelikož se s námi na věčné časy loučí.

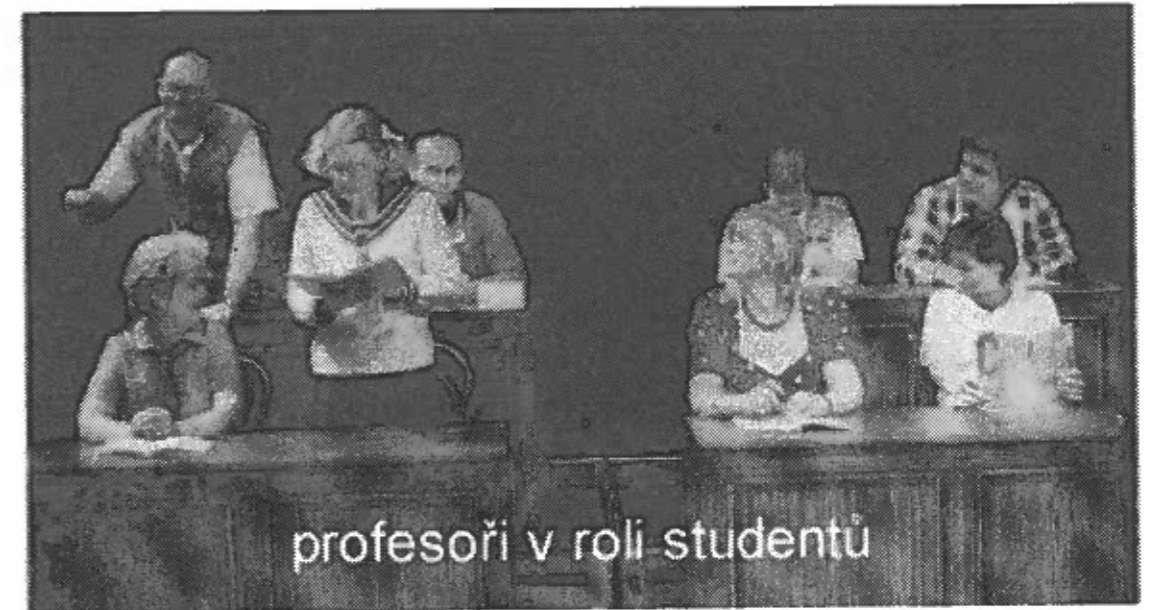
20:32: Pod tíhou všech těch darů se mi podlamují ruce. Sl. prof. Ku mě požádala o pomoc s odnosem ku příteli svému. Urychleně ho vyhledávám a zbavuji se břímě. V rukou mi zůstalo jen několik mnoho výtisků Luštěnin, kterých se ještě mám zbavit.

20:50: Zbavuji se posledního výtisku. Prodej "po představení" se jeví jako efektivnější, a to vzhledem k faktu, že rodiče se sklenkou vína v ruce rádi ulehčí smutně prosícímu studentu. Pomohl dokonce i Čuril. V této době již většina studentů vycítila, že se dá nenápadně zmizet, a vytratila se.

21:05: Konečně nacházím Š.É.F.a vyživujícího se ve víru rautu a předávám mu utřené peníze. Zdá se být spokojen.

21:15: I já opouštím budovu. Dále nemohu referovat. Howgh.

© by Jaromír Hanzal

jak jsem nacvičoval divadlo...

Září Na počátku školního roku se ve sborovně začalo proslýchat, že v rámci oslav desetiletí školy se profesori zapojí do činnosti divadelního souboru Stopa - jako by loňská česká beseda nestačila - tentokrát se to však prý bude týkat jen vybraných a hereckou múzou nadaných jedinců. Duše souboru a režisérka v jedné osobě Milena Šajdková obhlížela zkušeným okem sborovnu a vybírala si své budoucí stars. Řídila se dlouholetou intuicí, a tak kolem mého stolu prošla bez zastavení, dokonce jsem měl dojem, že na mě pohlédla s despektem, a mně se ulevilo. Být komediantem je skoro to poslední, co by mi scházelo ke spokojenému životu. Zato kolega Machačný, který pomýšlel zcela jistě na jednu z hlavních rolí, nervózně poposedával, a aby na sebe upozornil, polohlasem si přefíkával své starší výstupy z BIPA, aby režisérku zaujal. Myslí, že to neměl zapotřebí, protože mužské role prý jsou ve hře čtyři a nás je ve sborovně pět a já jsem byl vyřazen už při první obhlídce, tak o co mu jde. Aha, on chce určitě hlavní roli, pravda je, že svou výřečností má třeba před kolegou Jansou značnou výhodu, a protože s rolí cizince se ve hře nepočítalo, ani kolega Ramirez mu nemohl být konkurencí. Režisérka na něj spokojeně kývla a tak konečně zmlknul.

Někdy po BIPU se na nástěnce objevil list papíru, ale protože já nástěnku v zadní části sborovny čtu jen zřídka, tak jsem se jen

na dálku zeptal, o co kráčí. Kolega Machačný se vítězoslavně rozhlédl kolem a pravil: "To se tě netýká. Kolegové herci, v neděli je první zkouška na divadlo!" Celý zářil štěstím a mně bylo jasné, že jeho role je ta nejhlavnější, že si konečně po mnoha ženských postavách na BIPU zahraje chlapa. Ve sborovně se několik přestávek o ničem jiném nemluvílo, budoucí herci se už vžívali do svých rolí a těšili se na neděli. Mě se to netýkalo, a tak jsem to pustil z hlavy. Leč zanedlouho se ukázalo, že se mě to netýkalo naposledy.

Říjen První zkouška asi nedopadla podle předpokladů. Zjistil jsem, že především herecká část sborovny po mně pořád pokukuje, něco si šušká, a tak jsem rychle pohlédl do zrcadla, jestli nejsem třeba rozčuchaný (přitom zanedlouho to nikomu nepřijde divné), zda mi nechybí někde knoflík, rychle jsem zkontroloval i zip na kalhotách - ale nic podezřelého jsem neshledal. Došlo mi to odpoledne - u mého stolu se jako "deus ex machina" zjevila sama velká režisérka a její pohled tentokrát vůbec nevypadal přezíravě. Téměř poklekla, nebo alespoň mi to tak připadalo, a za ní se vytvořila fronta nových vycházejících hvězd a všichni na mě téměř prosebně zírali. Nevěřicně jsem naslouchal tomu, že jeden nejménovaný kolega zklamal a já jsem zůstal jediný zbývající odpovídajícího pohlaví, který je může zachránit. Oni se zbláznili, já a komediant? Nikdy!!! To nepřipadá v úvahu. Se zděšením

však, opět nevěřicně, poslouchám sám sebe, jak říkám: "Tak já to teda zkusím." Režisérce se rozzářil obličej, zástup očekáváním napjatých tváří si oddechl. Dokonce i kolega Machačný na mě vděčně pohlédl. Asi doufal, že budu zodpovědnější než můj zklamavší předchůdce a on dojde nakonec svého snu a uplatnění.

Příští zkouška už se tedy týkala i mě. Jen jsem se *pro forma* zeptal, co se vlastně dává, aby to vypadalo, že jsem se s hraním ztožnil a projevil zájem. Říkal jsem si, že bych třeba mohl hrát bahno a někde si v koutku jeviště tiše bublat, brzy jsem však zjistil, že jenom s tím nevystačím, žádné bahno tam nebylo. Než jsem se nadál, znovu se přede mnou vynořila režisérka a podávala mi v průhledných deskách štos papírů: "Tady je celá hra, říká se tomu scénář, svou roli si výrazně vyznač, nejlépe si podtrhej červeně to, co budeš říkat, a začni se ji pomalu učit." Na první straně stálo ŠKOLA ZÁKLAD ŽIVOTA. "A co budu hrát?" já na to. Prý je to na titulní straně zaškrtnuté. V červeném rámečku výrazným písmem se skví DANDY BOUKAL, básník

a estét. Já a básník a ještě estét k tomu. Nikdy!!! Ale nikdy neříkej nikdy...

Příští přestávku už si listuju ve scénáři a hledám svoje šteky. Je to dobrý, tu větička, tam větička. Hledám červenou tužku a

divadelní soubor STOPA+naši profesori

podtrhávám. Což o to, co říkat, to snad nebude tak těžké, ale kdy to říct. Ke své radosti zjišťuji, že to nebude jen můj problém. Povzbuzen zmateností ostatních čtu dál a ve tváři se mi zračí našťvaný výraz. Obraz třetí - čeština - čtu: Boukal (otráveně): Muška jenom zlatá. Kolega Machačný, který mi mezitím nahlíží přes rameno, říká: "No vidíš, to ani nemusíš hrát, zůstaň, jak seš." O několik stran dále však přichází šok. Dějepis - Boukal:

>>>

Bitva na Bosworthském poli byla... a celá strana jen já - jeden řádek, druhý, třetí... Kus textu na této straně, který měl říkat někdo jiný, je přeškrtnut - to aby mi do toho asi nikdo nekecal - já bych to svoje mohl mezitím zapomenout. Nikdy!!! Za dva týdny zkouška. Hlavu si s tím nedělám, napoprvé se budu

to nechám až na neděli. Tak v šest ve škole. V neděli se rozmyslím, zda nemám jít od čtyř na fotbal, od Nisy to do školy do šesti hravě stihnu. Pršelo, a tak jsem nikam nešel. Promoklý a zmrzlý bych byl našťvaný víc, než jsem měl být, a ostatním bych to kazil. Snad poprvé jsem pocítil jistou zodpovědnost za celkový úspěch, a tak jsem usedl doma k počítači. V pět mi zvoní mobil, volá kolega Ubias alias Benetka, kde že jsem. "V šest jsem ve škole jako na koni," uklidňuji kolegu, a jak zjistím za půl hodiny, i partáka v lavici. "Zkouška je od pěti," on na to, "visí to na nástěnce, ve čtvrtce se to změnilo." Nástěnku vzadu nečtu.

Listopad - prosinec

Zkoušky jsou zatím jen ob týden, ale čím dál delší. Zase nejmiň tři hodiny, štvě mě to, a tak v češtině stále nemusím nic hrát, zůstávám svůj. Navíc se občas snažím zlehčovat situaci mírně přidržími poznámkami, ale režisérka na to asi není zvyklá, a tak se mi dostává občasných pokárání od studentů-kolegů, zatímco profesori-studenti se vesele pochechtávají. Také mě to na chvíli rozveselí, ale Čuřil alias Machačný mě rychle umravňuje: "Žádný srandičky, vrať se do role, máš bejt našťvaněj."

Pomáhá mi k tomu představa dalších dvou hodin zkoušky. Čuřil musí být asi taky pěkně našťvaný, protože už dva měsíce umí celou roli, ale není mu to nic platné. My (tedy jenom já a možná Holous), co si to rychle čteme těsně před zkouškou ve škole a hlavně si to snažíme co nejlépe zapamatovat, ho zatím nenecháváme vyniknout, jak by si přál. Nemůže zatím excelovat v plné parádě a my alespoň nevy-padáme jako blbci. "Hlavně to přes Vánoce nezapomeňte, pilujte roli a už všechno z paměti," loučí se s námi režisérka.

Leden Další šok - bude se zkoušet každou neděli až do premiéry. Všichni udělali přes Vánoce pokrok, jen já ne. Že však jde do tuhého, jsem poznal hned na první povánoční zkoušce, kde Karel, hrající zuřícího latináře, se rozčiloval tak věrohodně, že jsem myslel, že to s ním švihne. Když i Vašek, coby čeští-inář, mi opakovaně a stále procítěněji předváděl, jak šťastí je muška jenom zlatá, řekl jsem si i já, že s tím budu muset něco udělat.

Poradit se mi snažila i režisérka, když slyšela poprvé můj předlouhý monolog o bitvě na poli. "Polož se do toho," zněl její pokyn. Jenomže lehat na podlahu jsem si nechtěl a nic jiného jsem si pod tím nedovedl představit. Chystal jsem se zase něco odpovědět, ale když kolegové viděli, jak se nadechuji, rychle se sami začali režisérky vyptávat, jak by měli své role vylepšit, abych ji zase nevydráždil. Předsevzal jsem si, že před příští zkouškou si svou roli nejméně třikrát pečlivě přečtu a doma před zrcadlem se ji budu snažit

ztvárnit i výrazově. Zůstalo jen u předsevzetí, protože jako obvykle jsem nechal desky se scénářem pod hromadou knih ve sborovně na stole. Alespoň je nezapomenu doma, až poje-du zase v neděli na zkoušku.

Únor Na jedné z dalších zkoušek jsem si řekl, že musím napjatou náladu nějak odlehčit. Měl jsem takové nápady velmi často, ale málokdy mi bylo umožněno je realizovat (lépe řečeno nikdy). Po příchodu do septimy, kde se zkoušelo, jsem se zeptal dějepisárky Suchánkové, co by mi více řekla o bitvách u Aigos Potamoi a o bitvě na Bosworthském poli, přeče jen, co kdyby se něco přihodilo, někdo na premiéru nepřišel (nebo zaspal, což by nebylo nic neobvyklého) a my museli improvizovat. Než jsem se však mohl něco dozvědět, přišla režisérka a nekompromisně zahájila zkoušku. "No nic," bublám si zase pro sebe, "když bude nejhůř, zahraju to z voleje!" Spoléhal jsem na to, že Suchánková mě ve štychu nenechá.

Čím déle jsem pozoroval dění kolem, především výkony profesorů (studentů), tím více jsem si říkal: "Tady bych to zahrál jinak." Nebo: "Vždyť to jsem já, takhle někdy zuřím ve třídě" (když mi někdo řekne, že Německo je v Africe, či Dunaj teče do Žlutého moře). Proboha, já se s tím snad opravdu sžívám, mně se to snad i líbí.

>>>

A začalo mi být nad slunce jasné, že tohle nemůže skončit špatně, i když můj podíl na tom bude asi nicotný, přestože určitý posun k lepšímu jsem u sebe pozoroval. Tedy alespoň já to tak viděl... Kromě spousty rekvizit nezníitelných (kostra, kytara, sešity, knihy) potřebujeme také buchty, pokud možno čerstvé, kterými chceme odradit Suchánkovou od zkoušení... Mně se to moc nelíbí, protože pak by nedošlo na moje parádní číslo na poli, ale naštěstí mě dějepisárka s potěšením poslouchá (alespoň se něco dozví, zvláště když to slyší několikrát) a navíc tvarohové buchty ráda nemá. Jenomže já taky ne a nějaký čas to trvá, než přesvědčím Pařízkovou, aby extra pro mě pekla povídkové, které mám nejradši. Teprve později jsem se dozvěděl, že se chlubil cizími buchtami, tyhle byly od její maminky. Ale to nic neměnilo na tom, že byly moc dobré.

Poprvé jsme zkoušeli v kostýmech, já coby estét jsem měl mít kolem krku šálu. Napadlo mě, že můj synovec pracuje na ministerstvu kultury, třeba by mi sehnal nějakou přímo od ministra - to by byla bomba. Sehnali mi ji v Liberci, byla docela ucházející. Co mě však trochu děsilo, že v textu je - jsem nečesaný kůň - a režisérka podotkla, že bych se neměl nechat ostříhat na obvyklých sedm milimetrů. Začínaly mě obcházet mráčky, co to vlastně na hlavě budu mít, aby se mi moc nesmáli. Skutečnost později předčila všechna očekávání, přestože jsem byl smířen téměř se vším. Že já se nenechal ostříhat

na svých obvyklých sedm ...
Březen Nervozita pomalu vrcholí, na zkouškách přitahuje, režisérka občas používá slova, která bych od takové dámy nečekal. Zatím je směřuje jen ke Stopě, na nás si ještě nedovolí. Ale studenti ze Stopy naznačují, že může být ještě hůř, a tak si několik replik, které mám vždycky přichystané, raději nechávám pro sebe. Ne že bych dostal strach, ale zkouška by se zase protahovala, už je dost hodin a kolegové studenti-profesoři, jako by zase něco tušili, mě preventivně umlčují výhrůžnými pohledy. A já bych toho chtěl tolik říct... Jako by nestačilo to, co mám v roli. Ale už jsem zjistil, že každý má říkat jen to, co má napsáno ve scénáři, sem tam přefeknutím se přehlédne, ale aby se každý vykecával podle toho, co ho napadne, to ne. Takže ani já ne. A tak jenom občas natahuji hlavu k pootevřenému oknu, kterým sem doléhá jásot ze stadionu U Nisy, a namísto výsledku zápasu s Rakouskem (z roku 1938, který už dávno znám) se zajímám, a nejen já, jak hrál Slovan. Vždyť jeho poslední vítězství, včetně těch slavných v poháru UEFA, známe jen z řevu, který k nám přilétal otevřenými okny ať už při divadle nebo při třídních schůzkách. Byl jsem pokárán, že nemám režisérku provokovat, jeden člen Stopy mi důvěrně sdělil, že to si nedovolil ani Honza G., ale já nemohu slíbit, že budu naštvanej, jen když to mám v roli.
Pondělí Tak tohle jsou ta prkna, která znamenají svět? To mě napadá, když

poprvé v životě stojím na jevišti velkého libereckého divadla. Tam už je naaranžovaná scéna - třída a sborovna. Je to trochu větší než v septimě, kde jsme zkoušeli, ale jsme mladí sextáni, budeme muset běhat rychleji, anebo bude představení delší. Někteří znervózni, když před sebou vidí těch skoro pět set zatím ještě prázdných míst v hledišti. Je to divné, ale se mnou to nic nedělá. Snad proto, že jsem v mládí ve sportu zažil podobné chvíle, kdy na mě často, hlavně na hřištích soupeřů, řvali diváci výrazy, které ani papír nese. "Snad to tady nebude tak hrozné, konečně mládí už je..." říkám si. Naši studenti i jejich rodiče jsou přeci jen slušní a kultivovaní.

A pak jsem si v posledních týdnech několikrát uvědomil, že já vlastně hraju divadlo denně, skoro každou hodinu (vždyť co jiného vlastně kantořina je), jen těch diváků je, pravda, trochu méně. Stíhají se v nich role komediální i tragické, zvláště když se snažím do toho vtáhnout i studenty, ale většinou je to, bohužel, divadlo jednoho herce. Jsem zvědav, jak se budou diváci tvářit, až uvidí, jak vypadám, co mám na hlavě. Režisérka mi vlasy upravila tak, že když jsem dorazil na jeviště při generálce, musel se začátek trochu posunout, až se všichni vychechtali. Ale i to kultivované obecenstvo se chovalo úplně stejně, i když se nesmálo jenom mně.

Na konci zkoušky následuje krátké (třicetiminutové) zhodnocení výkonů, řada pozitiv i připomínek. Čekám na tu svou a pořád

nic. A pak najednou: "Boukale, výborně, ty máš dar od Boha (myslen tím hlasový fond)." Pravda je, že už ve škole mi studenti říkali, že mě bude zcela jistě slyšet až na třetím balkóně. "Aha," říkám si v duchu, "maže mi med kolem huby, má strach, abych na poslední chvíli necuknul." Ale potěšilo mě to. Režisérka ještě uděluje několik posledních cenných rad, výsledek to celoživotních zkušeností z opravdového divadla, a jedna z nich zní: "Vyspěte se s rolí." Míni tím text, který si máme dát pod polštář, jak mi vysvětlili členové Stopy. Povedlo se mi to jen zčásti. Poprvé za celou dobu jsem si vzal scénář s sebou domů, že si ho před spaním ještě prolistuji. Než jsem se dostal na třetí stranu, usnul jsem s obličejem zabořeným do matiky, pod polštář jsem to už nedostal. Ale nevím, co na tom režisérka má, spal jsem už mnohem lépe než s rolí.

Ještě v úterý a ve středu si zkouším ve třídách několik divadelních výstupů, abych se rozehrál. Tentokrát však, abych nic neprozradil, hraju roli profesora. V septimě ve středu chybí "vrchní zemský školní inspektor" a na dotaz, kde je, se dozvídám, že herci mají dnes volno. Reaguji okamžitě a rozehrávám svůj improvizovaný monolog: "Jak volno?? Já toho mám povídat dvacetkrát tolik co on a žádné volno nemám." A dost, ať něco nevykecám. Třída se směje. To nejlepší necháme na večer.

>>>

Středa - den D

Odpoledne se scházíme v divadle poměrně brzy, asi proto, aby někdo nezmeškal autobus či nezaspal a já nemusel náhodou se Suchánkovou vést tu disputaci o smyslu dějin. Nejsem si už tak úplně jist, zda by mě nenechala ve stychu, přece jen to v roli nemá. A vést hlubokomyslné rozpravy s Čuřilem, který věčně něco neumí, či snad dokonce s Krhounkovou, která je sice šprtka, ale skoro pořád koktá, to bychom taky nemuseli skončit do deseti, do kdy máme divadlo pronajaté, a na rautu už by taky nic nezbylo, zvláště když kolega Buchar s námi nehraje. Ale přišli všichni a já si oddechl, že nemusím nic vymýšlet, protože kupodivu, jako na potvoru, zrovna dneska mě nic nenapadlo. Někteří kolegové jsou už od rána nervózní (někteří už tři dny) a já pořád nic. Před samotným představením už s některými vůbec není řeč a já furt nic. Nevěřicně na mě hledí, už nemají sílu ani kroutit hlavou. Snažím se situaci trochu odlehčit, ale každý už je soustředěn na to svoje, asi bych měl taky. Protože už mám zase hlavu, jako kdybych vylezl z kurníku (vlasy mi trčí na všechny

strany - to i nečesaný kůň vypadá lépe), a nesmíme už pochopitelně mezi diváky (asi aby neutekli ještě před začátkem), opatrně nahlížím alespoň škvírou mezi kulisami, zda jsem svých 50 Kč za lístek nevyhodil pro nic za nic. Moji rodiče sice nepřijeli, mají to trochu z ruky, jsou až z Humpolce od Pelhřimova, ale místo je obsazené - můžeme tedy začít. Je nabit, jenom od Krhounků jich je celá řada. Z večera si pamatuji několik aplausů během představení a pak chvíli, kdy jsme rozbalovali nanuky a bylo zřetelně vidět, jak to ze všech spadlo. Uteklo to rychle, koktající Krhounkovou vždycky někdo včas utnul, nikdo neupadl, kromě Čuřila, ale ten to měl v roli, nikdo text nezapomněl - Kolísko se to stihnul mezi odpolední generálkou a premiérou doučit.

Nebylo to špatné - vyjádřeno slovy toho, který si vždycky myslel, že nikdy nebude komediantem. Ale nikdy neříkej nikdy... A tak nás tam vidím všechny rozesmáté, že se to povedlo. Ale vidím hlavně ty blázny ze sborovny, z té skutečné. Jak se nám smáli, už když jsme vystupovali na jeviště (já bych se smál taky,

kdybych se viděl). Trošku mi bylo líto těch ze Stopy, oni byli jako herci fantastičtí, přestože na rozdíl od nás si role, které hráli, v životě ještě nevyzkoušeli. Jenomže diváci reagovali více na nás, pochopitelně, na které jiné škole by se profesoři propůjčili k něčemu podobnému a dali se všanc ke všeobecnému gaudiu. I já jsem nakonec překonal svůj počáteční téměř odpor, položil se do toho a stal se komediantem. Člověk by si měl vykoušet všechno, aby zjistil, že to, co mu připadá zpočátku hrozné, nepřípustné, ba nedůstojné, ho může uchvátit a stát se mu radostí a potěšením. Mě to sice neuchvátilo, ale radost a potěšení jsem z toho měl, lhal bych, kdybych tvrdil něco jiného.

No, oddechl jsem si - konec. Omyl. Už teď je plánováno několik repríz. Já blázen si myslel, že už se můžu odeštvat a zase se usmívat jako obvykle. Dobrý umím i zahrát, nakonec to se může hodit vždycky. Chtěl bych taky vyjádřit svůj bezmezný obdiv Mileně Šajdkové, jak nás perfektně ukočirovala. Jak nám věřila, že to zmákneme, snad dokonce i mně, přestože jsem ji asi musel často rozčilovat svými řečmi a

připomínkami. Nesla to statečně, nikdy si nestěžovala, tedy alespoň mně ne... V duchu si slíbují, že pokud se někdy ještě k něčemu podobnému propůjčím, nebudu už nikdy režiséra rozčilovat svými průpovídkami. Nikdy???

Takže ještě není konec. Dokonce se dojednává i účast na nějakém mezinárodním festivalu, doufám jen, že se to nebudeme muset učit v nějakém nesrozumitelném cizím jazyce. A proč ne, nakonec já jedu v srpnu se studenty naší školy do Skotska a tam už mám také nějaké kontakty.

Ještě to nemáme za sebou a ve sborovně už zase padají různé náměty, mluví se o ... NIKDY!!! Nikdy?

Tyto vzpomínky jsem sepsal ještě pln dojmů hned o Velikonocích po premiéře. Sakra, kde se to ve mně vzalo? Jóó, takhle s míčem či s mapou. Vždyť tohle jsem nikdy nedělal. Ale jak občas s oblibou říkám ve třídě: "Všchno je jednou poprvé!" Tak zase někdy příště? NIKDY!!! NIKDY???

Dandy Boukal, básník a estét

vietnam

Zatímco jste se všichni pilně připravovali na trimestralní testy a užívali si jiných podobných radostí, já jsem vykonal něco objektivních cest po opačné straně světa. Nejprve jsem se vypravil do Maca, které však nestojí za delší vyprávění - Strávil jsem tam celkově asi dva dny (a dvě noci) a po dobu mé služby se nic zvláštního nestalo. Následně jsem se vypravil na únavnou (více než co jiného) třídní túru po místních (HK) kopcích, které nás sice nezaskočily výškou, ale zato smrtícím vedrem a suchem. Pak jsem se týden zase "flákal" ve škole, aby mohl přijít zlatý hřeb. Týdní pobyt v SOS vesničky ve Vietnamu. Jak to ale celé začalo...

"Project week" zní název celé akce, v rámci které jsem potom já navštívil Vietnam, ale mnoho jiných navštívilo všechny možné kouty světa. Jde vlastně o ono "mezinárodní porozumění" a myšlenku UWC, kterou jsem už kdysi na těchto stránkách vysvětloval. A tak se různorodnostní skupiny podle vlastního uvážení a finančních možností rozjely na Filipíny, do Laosu, Kambodži, Thajska, Indie a vůbec. Ale aby to nebylo zas tak jednoduché, všichni musí po určitou dobu vykonávat "service", jakési veřejně prospěšné práce, které zahrnují třeba pozorování znečištění filipínských korálů nebo právě obveselování vietnamských sirotků, což jsem zvolil já. Můžete vyjet i bez toho, ale rozhodně

nepočítejte s tím, že by vám snad škola něco přispěla, což byl jinak pro mě docela důležitý faktor. Po splnění všech podmínek a formalit se tedy naše skupina vedená mým profesorem matematiky konečně odebrala na letiště, aby ji nejmenované aerolinky Cathway Pacific, které můžou jedině doporučit (o), dopravily do Ho Či Minova Města.

Dobrodružně to celé začalo už na letišti. Zatímco kolegu z Bangladéše drželi u pasové a vízové kontroly neuvěřitelně dlouho, mě se pro jistotu rozhodli k ní nejdřív vůbec nepustit.

Konečně jsem prošel jako vůbec poslední z celého letu. Bereme zavazadla a jdeme k východu. Přítomný dav nás mate - všichni jako by na někoho čekali, ale ve skutečnosti jen okukují zince. Ale své hostitele přesto snadno nalézáme, skládáme zavazadla do dodávky, do druhé se a hurá do vesničky. Cestou potkáváme zcela neuvěřitelné množství motorek všeho druhu a věku. Auta asi čtyři. To mě však zarazí daleko méně než fakt, že na každém rohu visí zářivě rudá vietnamská vlajka se žlutou pěticípou hvězdou uprostřed. Někdy je potom doplněná o další červenou zástavu, která se však odlišuje tím, že uprostřed je srp a kladivo!

Po krátkém ubytování si procházíme celý objekt sestávající se z "domů", základní a střední školy. V každém domě je jedna "matka" a kolem deseti dětí všeho věku od pár měsíců

do 18 let. Ti všichni jsou bratři a sestry a kromě nejstarších mluví jenom vietnamsky, to však u nejmenších dětí není žádná komunikační překážka. Horší je, když si chcete něco zahrát nebo jen tak povídat. Ještěže máme k dispozici dvě postavou maličké překladatelky Hen a Ann, jak si "poangličtujeme" jejich vietnamsky poněkud zvláště psaná jména. První den hlavně odpočíváme, já se aklimatizuji na 35 stupňové únorové vedro. Večer přijde první družba, která je, jak už zůstane pro tento týden zvykem, velkou legrací pro obě strany. Až kolem jedenácté natahuji přes postel moskitiéru a uléhám ke spánku...

Snídaně je nechutně brzy, ale ve stanovený čas 6:30 sedím v "jidelně" sám. Kolem 6:50 se troují také ostatní. Jídlo, stejně jako včera při večeři, je vynikající, to se pro následující dny stává pravidlem. Skládáme se do dodávky a za pár hodin už můžu obdivovat jedno z ramen delty Mekongu. Něco fotografií, na návštěvě v druhé SOS vesničky Ho Či Minova města. Prohlížíme domy a zařízení, v rámci možnosti komunikujeme s dětmi. Přichází oběd, který byl tou největší hostinou, které jsem se kdy zúčastnil (kromě akcí pořádaných naší babičkou, ale i ty by snesly srovnání). Stůl se prohýbal pod dary moře a vůbec všim možným. Zatímco se kolegové dohadují, zdali je před očima vlastního matemati-

ka povoleno pít alkohol, dokončují za loupání obzvláště vypasené krevety druhou plechovku vietnamského piva "333" a dožadují se otevření láhve s údajně vyhlášeným rýžovým vínem, které je ve skutečnosti, jak se vyjadřuje překladatelka Hen, "jen" 40ti procentní kořalkou. Vzhledem k nevalné chuti, smrticímú vedru a abstinenciu ostatních si přijímám s ředitelem vesničky sám. Přes jeho výzvy pouze jednou, protože je opravdu teplo a navíc ona tekutina dobrá není. Oproti tomu vietnamské pivo mě svou kvalitou překvapuje a po dohodě si ještě čtyři odnáším. Vracíme se domů, kde se po setmění, kdy teplota přece jen klesá, opět "družíme". Už v druhé hře prohrávám a jsem donucen ZPÍVAT českou hymnu. Špatný dojem (všichni se smáli a chtěli, abych zpíval ještě jednou, což se později bohužel vyplnilo) napravuji úspěšným "bamboo" tancováním, které je obtížné popisovat. Nicméně se mi v něm daří...

Dalšího rána čekám na spolužáky pouhých deset minut a snídaně může započít. Dnes míříme do "Reunification palace", což by se dalo přeložit jako palác znovusjednocení, a muzea "války ve Vietnamu". Palác je původní vládní budovou jižního Vietnamu, na střeše helikoptéra, ve sklepe kryt, plný map, telefonů a křesel, na která je sice zakázáno sahat, ale přesto v nich pořízují několik zajímavých fotek.

>>>

Zajímavý výklad stihám málokdy sledovat, ale jedno mi přesto neuniká. Přestože se naše průvodkyně vyjadřuje o bombardování paláce severovietnamským pilotem značně kriticky, komunistické jednotky nazývá "osvobozenými" nebo "vlasteneckými". Na zahradě se potom fotíme s tankem, "jenž první přijel město osvobodit".

Muzeum je silná káva. Nemyslím si, že bych byl nějaká citlivka. Naopak, válečných fotografií jsem už viděl moc. Fotografie amerických vojáků s "ukofistěnými" hlavami mě také ještě nijak zvlášť "nerozhodila", válka prostě s lidmi tyhle věci dělá. Horší to bylo u oběti napalmu nebo "cluster" a "fragment" bomb, což je v zásadě obejití zákazu střel dum-dum. Ale to jsem ještě "spolknul". Slzy do očí mi vehnala až fotografie šestiletého a desetiletého chlapce. Oba zastřeleni, starší se snažil kryt mladšího sám sebou. Nezáleží na tom, kdo to udělal. Otázka je, jak se to celé sakra mohlo stát? Včera jsem přijel do školy a co nečtu v novinách: Nixon prý chtěl ve Vietnamu použít jadernou zbraň. Styd' se, Ameriko. Styd' se. Prohlídku jsme z časových důvodů nedokončili, ve Vietnamu je přes poledne skoro všude zavřeno. Já toho měl stejně pro jeden den dost.

Při obědě se stávám už profesionálem, co se loupání krevet týče. Záleží na velikosti, ale obvykle mi stačí něco kolem deseti sekund, což je oproti původním pětáctiřetici docela pokrok. S nedůvěrou potom přijímám mango máčené do chilli omáčky, ale celkem to ujde. Také "dragon fruit", jakkoliv je plné drobných

jadérek, je vynikající. Naproti tomu rýže konzistence nesladkého nákypu za mnoho nestojí, nebýt originálního způsobu servírování z rozbíjených nádob, asi by na tom nebylo nic speciálního. Dnešní odpoledne je vyhrazeno nejmenším dětem, od dvou let do takových jedenácti (ve Vietnamu je těžké odhadovat věk; když vám všechny ty evidentně 13 leté dívky tvrdí, že je jim 18, a jsou tudíž starší než vy, ztratíte orientaci). Jsou trochu ukřičeni a trochu neposední, ale není lepšího pocitu než vidět usmívající se šťastné sirotky...

Večer ještě absolvujeme lekci vaření speciálního želé z "listí a cukru", jak jsem si poznamenal do deníku. Z něj bych potom ocitoval i hodnocení "Dost humus, ale nakonec jsme to společně se sladkou kukuřicí v kokosovém džusu za ukázky svatebního oblečení snědli. Teda já." Spát bychom dnes měli jít dřív, jenže kolegové vědci mě provokují větami typu: "Literature is hopeless," což si nemůžu nechat líbit. A tak se debata protahuje dlouho do noci, abych druhý den mohl být v šest ráno na snídani docela sám a opuštěný.

Konečně dorážíme k chrámu. Asi proto, že je hooóódně (slabě tři hodiny jízdy) stranou turistického ruchu, působím zde jako zjevení z jiné planety. Omámená prodavačka vonných tyčinek mi dokonce jeden balíček daruje, takže se mohu po budhisticku pomodlit hned dvakrát. To už je pro naše okolí trochu moc a všichni na nás zcela nepokryté civí. Přes další chrám se vracíme domů. U večere pak na mě čeká překvapení. Totiž - kdykoliv mi předtím bylo nabídnuto, zda

chci colu nebo pivo, z čistě poznávacích důvodů jsem volil pivo. Teď ředitel náhle vytahuje ve Vietnamu vařeného Heinekena. Cítím se trochu provinile, jako bych sirotkům od úst utrhol. Jenže bych toho ctěného pána urazil, kdybych si nevzal. No, co se dalo dělat, řekněte?

Další den byl naplánován jako částečně volný, který většina hodlala strávit (a taky strávila) nakupováním v pravé vietnamské tržnici, která se od té česko-vietnamské takřka neliší. Na snídani jsem se pak z toho důvodu dostavil jako poslední, abych náš odjezd co nejvíce oddálil a tudíž nebyl nucen tak dlouho nakupovat. Naštěstí již po cestě jsem dostal spásnou myšlenku, že dokončíme válečné muzeum a s vypětím všech sil k tomu dva kolegy přemluvil. Jak se ukázalo, Vietnamci vlastně válčili nepřetržitě od japonské expanze až do roku 1975. Po druhé světové válce totiž bojovali za nezávislost na Francii, potom mezi sebou a ještě později konečně s Američany, kteří své testy nových zbraní a bojových látek označovali jako mezinárodní kampaň proti komunismu. (Možná se teď na mě trochu zlobíte pro mé protiamerické postoje. Jenže Američané si za to mohli a mohou sami. Neměli tam vůbec strkat prsty. Že za to taky zaplatili? Ale kde-pak...)

Následujícího rána jsme k snídani obdrželi z více méně neznámých důvodů prostou krabičku těžko identifikovatelného, avšak chutného obsahu. Tento den byl plánován jako "totálně" volný, každý si dělal, co chtěl. My jsme zašli do muzea historie, v revolučním už pak měli

zavřeno. Na poště jsme z pod obrovského obrazu Ho Či Mina (jehož sochy a obrazy byly leckde) napsali pohledy a jeli zpátky. Odpoledne jsme naplnili spánkem (co taky v tom vedru podnikat) a připravou na "kulturní" závěrečný večer. Po obsáhlé ceremonii, kdy nám všichni vyjádřili své díky a kdy my jsme předali něco darů, jsme společně s rodinami povečeřeli a oddali se programu. Něco zpívání, ale také zajímavých obřadů a tanců předvedla strana druhá, což jsme my proložili svým příspěvkem (kromě novozélandského domorodce jsem tentokrát předstíral také kung-fu a tancoval macarenu). Všechno pomalu končilo a my se fotili a loučili a objímali a všechno. A šli spát smutní, protože zítra už jsme všechny ty báječné, veselí lidi měli opustit, což se také stalo. Citlivějším naturám tekly druhého rána i slzy, já jsem pak byl zcela naplněn obdivem. K sirotkům, kteří byli přes všechno šťastní, k "matkám", které se o ně staraly, a ke všem, kteří měli s organizací SOS vesniček něco společného. Jak už jsem se zmínil výše: šťastné sirotky vidět...

Letiště nás nechalo rychle vystřízlivět z veškerého dojetí. Organizace veškerá žádná, zbytečné fronty, letištní poplatek 12 USD, nervózní úřednice, která poté, co na mě došla řada, odkráčela neznámo kam, aby se už nevrátila. Letadlo mělo naštěstí půl hodiny zpoždění, a tak jsme ho stihli. Bude-li to však ještě kdy možné, do Vietnamu bych se rád podíval znova. Je to neuvěřitelná země...

Vladimír Lukeš

den podle septimána

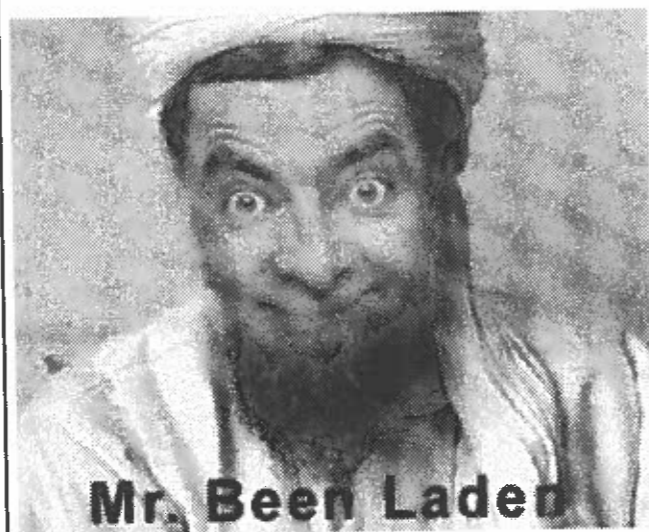
Septimán se probouzí jako každý normální člověk. Vstane, podívá se z okna a zhodnotí počasí odou na počasí z úvodní povídky filmu Knoflíkáři. Po vstupu do třídy má pocit, že jeho spolužáci (jsou-li tam vůbec nějak) stále ještě spí. To zjišťují i profesori při první hodině. Po nulté hodině přichází i J.Š. (má i jiné přezdívky, ale ty si nechám pro sebe), bezdná studnice neuvěřitelných zážitků a bizarních životních situací. Již téměř legendárními se staly například jeho ztráty mobilů ze zapnuté kapsy. Většinou nás nezklame a nějakou neuvěřitelnou historiku přinese. Kromě toho se ještě před zvoněním stihne každého zeptat, z čeho dneska píšem. Ale to už je tu prof. Šabaková. Při pohledu na nesmazanou němčinu na tabuli zahajuje hodinu tradiční hláskou "Ich kann ganze Stunde Deutsch sprechen, es ist für mich kein Problem." Z této situace se vzhledem k zodpovědnosti septimánských (ne)pořádkových služeb stal takřka rituál. Frankofonní studenti se většinou tváří nechápavě, za což se jim profesorka odvděčí tím, že je toutéž řečí vyzve k otevření okna nebo odchodu pro křídly. Mezitím profesorka stihne během pěti minut vyzkoušet půlku třídy (zasvěcení chápou). Pak už konečně přistoupíme k probírané látce. Po půl hodině diskuse o J. Seifertovi se studentka K.V. ze "zadní brázd" dotáže, za co dostal Nobelovu cenu. "Za fyziku", nezdrží se poznámky jeden ze studentů. Další hodinu nás čeká

biologie s prof. Jansou, jedním z nejvěrnějších přispěvatelů do Postřehů z hodin. Profesor chrlí informace prokládané bonmoty, studenti se soustředí na jeho výklad a K.V. si ujasňuje rozdíl mezi přírodními zákony a vyhláškou. I zde je ovšem potřeba něco vědět. Už z toho důvodu se Vám vyplatí číst lušťovky. Jinak byste totiž například nevěděli, že "každý, ať kluk nebo holka, je nejdřív jen jedna buňka." Následuje je zeměpis. I zde mají septimáni některé nedostatky, nicméně už se oprostili od úletů typu neznalosti čs. prezidentů. (Ty si šetři až na nějakou další "inspekci zhora") I přesto se mohou vyskytnout zádrhele typu hledání Zlína u Ostravy, případně Beringova průlivu u Skandinávie. (Právě tento omyl bych zde ale nechtěl příliš rozmazávat. Můžete hádat proč.) Pro tyto situace má profesor univerzální poučku o mapě a ponorce v kalné vodě. Právě proto vyvolává jeho replika z nejnovější stopácké hry "Tak kohopak si dnes vyvoláme?" totožnou reakci jako na jevišti. Během

výkladu si přijdou na své jednak milovníci zeměpisu a jednak sběratelé bonmotů. Citáty typu "Komunističtí funkcionáři byli ve funkci, dokud udrželi pero a moč", nebo "asijská písma se podobají rozsypanému čaji" se již staly podještědskými evergreeny. Poté následuje angličtina. Téma hodiny - tabloid in Czech Republic. Jen se pochlubte, co pěkného jste se dočetli v Blesku. A potom už nás čeká oběd - například čočka. V jídelně také ocenit benevolenci našich profesorů (jen si představte například prof. Mrázkovou, která nad Vámi stojí a hystericky křičí, že dokud to nesníte, nezvednete se od stolu). Volná hodina je pak ideální pro rozšíření zaručeně pravdivých informací o právě nepřítomných studentech. Po obědě, kdy veškerá krev v žaludku (?!? - pozn. red.) tráví výše zmíněné klenoty české gastronomie, (jak by Vám jistě Martina taky popsala, kdyby na to našla rým) je už takřka nemožné dostat ze septimána kloudnou myšlenku. Výjimkou jsou přepadovky, nebo dokonce ohlášené

testy. V těchto případech je septimán schopen vzchopit se k takřka heroickým výkonům. Veškerou únavu septimáni vyženou z těla při tělocviku, zatímco septimánky mají výtvarnou výchovu, kde podle svých vlastních slov "celou hodinu koukají na diáčky" (Pardon, to by bylo nefér. Za poslední dva měsíce to neřekly ani jednou - pozn. aut.) Zbývá už jen laboratorní práce z fyziky, kde si můžete (přesněji musíte) pětkrát změřit průměr kolečka salámu. A to je vše. Za předpokladu, že nejste redaktor Luštěnin, herec Stopy, či nezastáváte nějakou jinou funkci. Pokud jste redaktor, čeká Vás několik pohovorů se šéfredaktorem (jedno jakým - do práce Vás budou honit všichni), dožadujícím se již týden (!!!) po uzávěrce slíbených článků. Jste-li herec, budete mít společný pobyt s několika studenty (včetně zmíněného šéfredaktora) prodloužen až do večera. Když se pak okolo půlnoci dostanete do postele, čekají Vás ještě eseje v češtině, angličtině a němčině, nastudovat si deset stránek organické chemie a zpracovat referát o Karibské krizi (nebo o Galvaniho žábách či pravé noze chvostoskoka - jak je komu libo). Druhý den vstáváte na osmou na tělocvik a je dobré si přivstat, protože se ještě musíte naučit tu fyziku, nad kterou jste ve dvě ráno usnuli. Láká vás to? Tak v tom případě vzhůru do septimy.

Pilsner Urquell

Mr. Been Lader

humor

Prof. Buchar: "S cívkou je to jako s dívkou a s kondenzátorem jako s pivem."

Prof. Jansa: "Všichni jsme z imunologického hlediska vlastně prasata."

Prof. Jansa: "Všichni jsme samice. Jen ta naše půlka jsou trochu jiné samice."

Jedna z typických českých vět rozvitých: "Kdybych mohl přijít, přinesl bych ti prase."

Referát o "krvavé neděli": "Manifest pracujících se zvrhl v jatka pracujících."

Typický český přechodník: "Vidouc ho oslepla."

Prof. Krupková: "Jak byste napsal slovo "Baroko?" Septimán J.Š.: "Ba-ro-ko."

Netřeba překladu: "Vynekejte implikaci diskriminantu!"

ZE ŽÁKOVSKÝCH KNÍŽEK

Opět se Vám hlásím s našim seriálem pojednávajícím o zápisech paní učitelek do žákovských knížek, byť v tuto chvíli je pro nás, potenciální rekruty Armády České republiky, aktuální knížka úplně jiná. Ale o tom zase nikdy příště. Teď Vám opět nabízím několik perel, aby Vám nebylo líto, že jste o ně jste na naší škole ochuzeni.

"Je drzá a neustále vyrušuje". Odpověď: "To má po matce. Zmlátil jsem obě. Otec."

"Hodil mokrou houbu po učitelce a ta po dopadu na zem udělala loužičku."

Poznámka: "Smrdí! Umýt!" Odpověď: "Nečuchat! Učit!"

"Zametá droby vycpaným mývalem!"

"Přinesl do školy jed na krysy s neskrývaným úmyslem vyzkoušet jej na učiteli!"

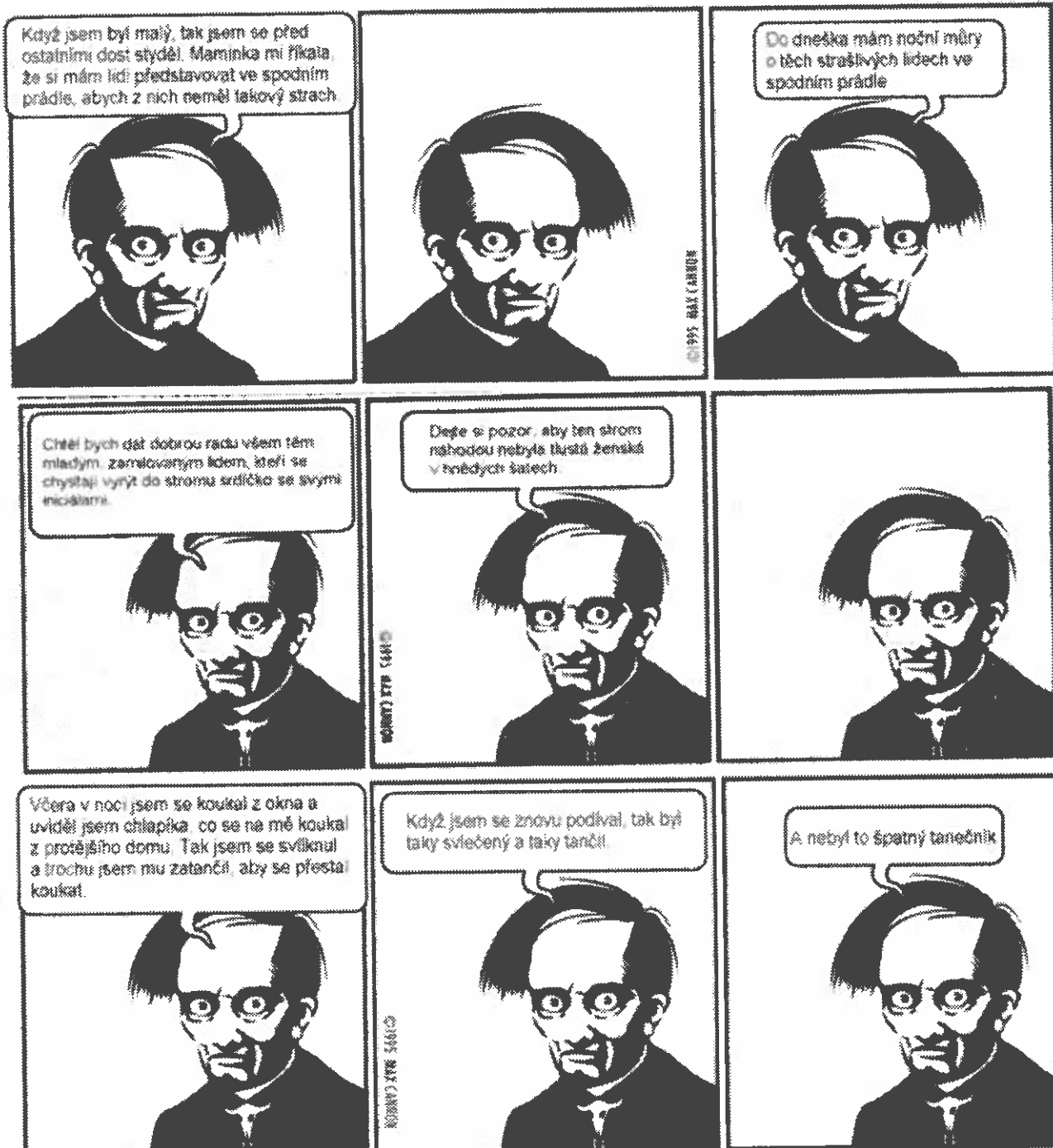
PÁR DŽOUKŮ

Policajti koukají na letadlo a jeden se ptá: "Co myslíš, je to civilní anebo vládní letadlo?" "Civilní. Kdyby bylo vládní, tak by před ním jely motorky."

Malý omyl českého studenta: "Těžká hodina je od Johny Wolkera (svým způsobem měl pravdu - pozn. aut)

PILSNER

red meat

Luštěniny:

občasník Podještědského gymnázia; číslo 25 ročník 9; cena: 10 Kč; vydáno: 7. května 2002

šéfredaktor: Karel Dám redaktoři: Jaromír Hanzal, Jakub Pilsner Vosáhlo

externí redaktor: Vladimír Lukeš do tohoto čísla přispěl: prof. Milan Váňa

sazba: Pedro Košek korektura: prof. Hana Šabaková tisk: Agentura Mountain náklad: 70 výtisků